

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felső oktatási intézmény	Babe -Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Alapképzés (Licenz)
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológia – magyar nyelven Pszichológus/ Képesítés kód: L060080010

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Személyiséglélektan						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Demeter Kármén, adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Demeter Kármén, adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	I	2.5 Félév	II	2.6. Értékelés módja	Vizsga	2.7 Tantárgy típusa	Alap (F) kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből I: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből I: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					70 óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					28
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja	70				
3.8 A félév össz-óraszámja	154				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	•
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	•

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C1. A pszichológia tárgykörébe tartozó alapfogalmakkal való ismeret- és feladatvégzés</p> <p>C3. A pszichológiában előforduló problémás helyzetek és lehetséges megoldások kritikus felmérése</p> <p>C4. A személy, csoport és szervezet pszichológiai felmérése</p>
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A szakma gyakorlására érvényes deontológiai elveknek megfelelő szakmai feladatvégzés • Hatékony munkavégzési eljárások alkalmazása különböző hierarchikus szinteken ismeret- és feladatvégzés, multidiszciplináris csoportokban • A szakmai kompetenciáknak a társas környezet dinamikájához való igazítása, a folyamatos fejlődés iránti szükséglet (ön)értékelése révén

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az általános és szakterülethez tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek ismerete és megértése; ezeknek megfelelő használata a szakmai közlésben • Az alapismereteknek az általános területhez tartozó különböző típusú fogalmak, helyzetek, folyamatok, tervek, stb. megmagyarázására és értelmezésére való használata
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A sajátosan a pszichológia, általánosan pedig a társadalomtudományok tárgykörébe tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek szakmai közlés során történő megfelelő használata • Pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a területhez tartozó fogalmak és alapvető elméletek megfelelő használata által • A pszichológia tudományára jellemző alapvonások, főbb paradigmák és módszertani irányzatok leírása • Az információk minőségének értékelése és a használt fogalmaknak terület, kiterjesztés és meghatározás, illetve a kontextus igényeinek megfelelő hierarchizálása • A tények és elméletek magyarázata és értelmezése, a területre jellemző alapismeretek, valamint az egyéni módon szerzett információk és megfigyelések révén • A pszichológiában ismert főbb elméleti megközelítések (viselkedéses, biológiai, kognitív, evolúciós, humanisztikus, pszichodinamikus és társadalmi-kulturális) összehasonlító elemzése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés a személyiségpszichológia kérdéskörébe. A személyiségpszichológia kísérleti és a klinikai megközelítése	bemutató, problematizálás, szintézis	
2. A személyiségpszichológia korrelációs megközelítése.	bemutató, problematizálás, szintézis	
3. A személyiség mérési folyamatának módszerei, eszközei és pszichometriás jellegzetességei	bemutató, problematizálás, szintézis	
4. A személyiség főbb összetevői: a vonások és a legfontosabb vonáselméletek	bemutató, problematizálás, szintézis	
5. A személyiség főbb összetevői: a kognitív összetevő és a legfontosabb kognitív elméletek	bemutató, problematizálás, szintézis	
6. A személyiség főbb összetevői: a motivációs összetevő és a főbb motivációs modellek	bemutató, szemléltető példa, problematizálás, szintézis	
7. A genetikai örökség és az evolúció szerepe a személyiség fejlődésében	bemutató, problematizálás, szintézis	
8. A személyiség fejlődésének szakaszai	bemutató, problematizálás, szintézis	
9. A személyiség fejlődése a legújabb hosszmetzeti kutatások eredményeinek fényében	bemutató, szintézis	
10. A tudattalan klasszikus és modern megközelítései	bemutató, problematizálás, szintézis	
11. Self- és self-folyamatok	bemutató, problematizálás, szintézis	
12. Az érzelmi folyamatok és a személyiség környezethez való alkalmazkodása	bemutató, problematizálás, szintézis	
13. A személyiség maladaptív működése: magyarázatok és módosíthatóság	bemutató, problematizálás, szintézis	
14. A modern személyiségmodellek szintézise	Szemléltető példa, problematizálás, szintézis	

Könyvészet

- Ashton, M.C. (2007). Individual Differences and Personality. Burlington: Elsevier Academic Press.
- Carver, Ch.S. és Scheier, M. F. (2003). Személyiségpszichológia. Budapest, Osiris Kiadó
- Mirnics Zs. (2006). A személyiség építőkövei. Típus-, vonás- és biológiai elméletek. Bölcsész konzorcium Kiadó
- Monte, C.F. (1999). Beneath the Mask. An Introduction to Theories of Personality. Sixth Edition. Harcourt Brace College Publishers
- Nguyen Luu, L. A. & Fülöp M. (2003). Kultúra és pszichológia. Osiris, Budapest

- Oatley, K., Jenkins, J.M (2001). Érzelmek, Osiris, Budapest
- Pervin, L.A. (Ed.) (2003). The Science of Personality. Second Edition. Oxford University Press
- Szakács F. i Kulcsár Zs. (Eds.) (2001). Személyiségelméletek. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Klasszikus és modern személyiséglélektani vizsgálatok	bemutató, beszélgetés, csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
2. A személyiséglélektan klasszikus korrelációs vizsgálatai	bemutató, beszélgetés, csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
3. A személyiség mérésének főbb módszerei: kérdőívek, projektív próbák	fogalmak tisztázása, egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés, ismeretek szintézise	
4. Személyiség patológiák: szkizoid, paranoid, antiszociális személyiség,	bemutató, beszélgetés, egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés, ismeretek szintézise	
5. Személyiség patológiák: borderline, narcisztikus, függő személyiség	Beszélgetés, bemutató, fogalmak tisztázása, egyéni tevékenységek, ismeretek szintézise	
6. A személyiség szerepe a társas kapcsolatokban mutatott viselkedés, elégedettség alakításában: barátság, párkapcsolati jellemzők	egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés, ismeretek szintézise	
7. Az iskolai teljesítmény: kognitív versus motivációs tényezők szerepe	beszélgetés, egyéni és csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
8. A nemi különbségek által meghatározott személyiség vonások: az emocionalitás szerepe	bemutató, fogalmak tisztázása, egyéni és csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	

9. A pszichoszociális krízisek szerepe az adaptív-maladaptív viselkedéseket meghatározó vonások alakításában: szerhasználat, élettartam, szív-érrendszeri megbetegedések	bemutató, egyéni és csoportos tevékenységek, ismeretek szintézise	
10. A személyiség fejlődését tárgyaló legújabb hosszmetriai vizsgálatok eredményei	beszélgetés, egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés	
11. Az érvédő mechanizmusok szerepe a személyiség megnyilvánulásában	bemutató, egyéni tevékenységek, irányított felfedezés	
12. Az érzelem szabályozás folyamatainak kulturális vonatkozásai	egyéni és csoportos tevékenységek, irányított felfedezés	
13. A személyiség maladaptív működése: a társas információ feldolgozási modell	bemutató, fogalmak tisztázása, egyéni és csoportos tevékenységek	
14. Összefoglaló, tételsor megbeszélése	bemutató, ismeretek szintézise	

Könyvészet

- Ashton, M.C. (2007). Individual Differences and Personality. Burlington: Elsevier Academic Press.
- Bleidorn, W., Kandler, C., Riemann, R., Angleitner, A. (2009). Patterns and Sources of Adult Personality Development: Growth Curve Analyses of the NEO PI-R Scales in a Longitudinal Twin Study. *Journal of Personality and Social Psychology*, 97, 1, 142-155
- Carver, Ch.S. és Scheier, M. F. (2003). Személyiségpszichológia. Budapest, Osiris Kiadó
- Conway, M. A. and Holmes, A. (2004), Psychosocial Stages and the Accessibility of Autobiographical Memories Across the Life Cycle. *Journal of Personality*, 72: 461–480.
- Dodge, K.A. (2010). Social information processing as Mediators of the Interaction between Genetic Factors and Life Experiences in the Development of Aggressive Behavior In: M. Mikulincer & P.R. Shaver (Eds.), Understanding and reducing aggression, violence, and their consequences. Washington, DC: American Psychological Association
- Drapeau, M., Thompson, K., Petraglia, J., Thygesen, K.L, Lecours, S. (2011). Defense Mechanisms and Gender: An Examination of Two Models of Defensive Functioning Derived from the Defense Style Questionnaire. *International Journal of Psychology and Psychological Therapy*, 11, 1, 149-155
- Lombardo G.P., Foschi R. (2003). "The Concept of Personality between 19th Century France and 20th Century American Psychology". *History of Psychology*, 6, 2, 133–142.
- Mirnics Zs. (2006). A személyiség építőkövei. Típus-, vonás- és biológiai elméletek. Bölcsész konzorcium Kiadó
- Monte, C.F. (1999). Beneath the Mask. An Introduction to Theories of Personality. Sixth Edition. Harcourt Brace College Publishers
- Matsumoto, D., Nakagawa, S., Yoo, S.H. (2008). Attitudes and Social Control. Culture, Emotion Regulation and Adjustment. *Journal of Personality and Social Psychology*, 6, 925–937.
- McAdams, D.P., Olson, B.D. (2010). Personality Development: Continuity and Change Over the Life Course. *Annual Review of Psychology*, 61, 517-542.

- Nguyen Luu, L. A. & Fülöp M. (2003). Kultúra és pszichológia. Osiris, Budapest
- Oatley, K., Jenkins, J.M (2001). Érzelmeink, Osiris, Budapest
- Pervin, L.A. (Ed.) (2003). The Science of Personality. Second Edition. Oxford University Press
- Szakács F. & Kulcsár Zs. (Eds.) (2001). Személyiségelméletek. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A Romániai Pszichológusok Kollégiuma, a szabadalommal rendelkező Pszichológusok Deontológiai Kódexe (www.copsi.ro) és a 213/2004-es Törvény alkalmazási feltételeiben megfogalmazott elismerési eljárásoknak megfelelően
- A Felsőoktatási Szakosodások Nemzeti Besorolása (<http://www.ncis.ro>)
- A Romániai Foglalkozási Besorolás (<http://www.mmuncii.ro>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Záró felmérés	Írásbeli vizsga	50%
	Időszakos felmérés	Zárthelyi dolgozat	20%
10.5 Szeminárium / Labor	Év közbeni felmérés	Elméleti dolgozat	10%
	Év közbeni felmérés	Gyakorlati feladat: felmérés	20%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • A jelenlét kötelező, az előadásokról és szemináriumi tevékenységekről max. 15%-os (3 hiányzás) igazolt vagy igazolatlan hiányzás megengedett. • Amennyiben a hiányzások aránya meghaladja az előadások vagy szemináriumok 20%-át, a hallgató nem jelentkezhetsz a félév végi írásbeli vizsgára. • A félév végi sikeres írásbeli vizsga (záró felmérés, 50%) előfeltétele a végső jegy kiszámításának, a szemináriumi és évközbeni tevékenységek beszámítása érdekében a hallgatónak az írásbeli vizsgán min. 5-ös átlagot kell elérnie. 			

Kitöltés dátuma

30.09.2016.

Előadás felelőse

dr. Demeter Kármén, adjunktus

Szeminárium felelőse

dr. Demeter Kármén, adjunktus

Az intézeti jóváhagyás dátuma

.....

Intézetigazgató

dr. Szamosközi István, professzor